

Narodowy Dzień Polskich Dzieci Wojny - uroczystości w Mosinie

Narodowy Dzień Polskich Dzieci Wojny – hołd dla mosińskich bohaterów

W ustanowionym przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej Narodowym Dniu Polskich Dzieci Wojny, na mosińskim rynku w dniu 10 września odbyła się uroczystość odsłonięcia pamiątkowej tablicy, która zawisła na budynku Urzędu Miejskiego z inicjatywy Galerii Sztuki w Mosinie oraz władz samorządowych Gminy Mosina.

Tablica wykonana w Zakładzie Kamieniarskim Państwa Ewy i Tadeusza Piaskowskich (fundatorów) nawiązuje do przeprowadzonych w 1943 r. przez okupacyjne władze niemieckie masowych aresztowań dzieci w Mosinie.

Po odśpiewaniu Hymnu Państwowego Rzeczypospolitej Polskiej, prowadzący uroczystość- Marek Dudek, Dyrektor Mosińskiego Ośrodka Kultury w krótkim słowie wstępu nawiązał do wydarzeń II wojny światowej i niezwykle trudnych doświadczeń, które dotknęły dzieci, w tym mosińskie dzieci. Mówił: *„Naszym obowiązkiem jest pamiętać o dzieciach, które musiały przeżywać rozstania z rodzicami i najbliższymi, żyć w nieludzkich warunkach w obozach i sierocińcach, znosić złe traktowanie ze strony niemieckich nadzorców obozów, ale również niektórych współwięźniów. Ale na tym bardzo często powody traumy się nie kończyły. Byli więźniowie obozu przy ulicy Przemysłowej w Łodzi, do którego w większości trafiły mosińskie dzieci, przez całe życie żyli z piętnem gorszych więźniów gorszego obozu, ponieważ jego oficjalna niemiecka nazwa sugerowała, że trafiali tam, bo byli źli i należało ich naprawić. A potem wiele lat po wojnie nadal byli „źli” - niewystarczająco dobrzy więźniowie niewystarczająco dobrego obozu. Pamiętajmy o tym wszystkim, nie tylko w dniu 10 września.”*

Wśród zaproszonych gości, byli przedstawiciele mosińskich dzieci. Dokonali oni wspólnie z Burmistrzem Gminy Mosina, Dominikiem Michalakiem **odsłonięcia tablicy pamięci**. Świadcami tego symbolicznego momentu byli także: przedstawiciele parlamentu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, radni powiatowi, radni Rady Miejskiej w Mosinie i Puszczykowie, duchowieństwo, mieszkańcy, delegacje reprezentujące instytucje, organizacje, stowarzyszenia, zakłady pracy, placówki oświatowe, w tym szczególnie uczniowie mosińskich szkół.

Burmistrz Gminy Mosina, Dominik Michalak, podkreślał w swoim przemówieniu, jak ważna jest pamięć i historia, która tworzy naszą tożsamość. Mówił: *„Ojczyzna to również wspólna pamięć. Dlatego dzisiaj, w Narodowym Dniu Polskich Dzieci Wojny, oddajemy wspólnie hołd pamięci – naszym dzieciom, na naszej wspólnej ziemi, na ziemi mosińskiej. Jak zapisano na tej tablicy, tablicy pamięci na mosińskim urzędzie, która zawieszona jest blisko miejsca w którym przebywały oraz skąd zostały przetransportowane Dzieci Mosińskie - „Odebrano Wam dzieciństwo, dzisiaj dajemy Wam pamięć”. My, społeczność Gminy Mosina, mieszkańcy naszej wspólnej, Małej Ojczyzny”.*

Rok 2023 jest rokiem szczególnym, rokiem w którym tragiczna historia naszych mieszkańców zostaje przywołana podczas wielu ważnych wydarzeń. Jednym z nich była Uroczysta Sesja Rady Miejskiej w Mosinie, podczas której w dniu 26 maja 2023 r. Rada Miejska w Mosinie, na wniosek mieszkańców Gminy Mosina, nadała **Medal Rzeczypospolitej Mosińskiej DZIECIOM MOSIŃSKIM ARESZTOWANYM W RAMACH AKCJI ODWETOWEJ WE WRZEŚNIU 1943 r.** Podczas tej sesji, jak również dziś, 10 września Pani Małgorzata Kubiak o odczytała laudację. W jej fragmencie usłyszeliśmy m.in. o tym, że 10 września 1943 roku aresztowanych zostało 58 dzieci w różnym wieku, były wśród nich także rodzeństwa. Małoletnich zamknięto w sali przy ulicy Kościelnej, stamtąd przewieziono do Poznania i dalej – w wagonach kolejowych do Obozu dla Małoletnich w Łodzi przy ul. Przemysłowej. Dzieci wykonywały tam różne prace fizyczne, przekraczające ich siły, przez 12 godzin na dobę. Niedociągnięcia były surowo karane. Warunki sanitarne urągały wszelkim zasadom i wymogom higieny. Zimno, głód, ciężka praca i choroby były przyczyną osłabienia psychicznego i fizycznego. Jednym ze przedstawicieli dzieci mosińskich, obecnych na uroczystości był Pan Marek Zakrzewski, urodzony w 1941 roku i aresztowany w dniu 10 września 1943 roku, a następnie osadzony w obozie w Łodzi, który powiedział „*Mogę Bogu dziękować i starszym, że byłem dokarmiany, myty i na apelach ODLICZONY!, bo nie odliczony ginął! Tak ocalałem, Bóg Zapłać!”.*

Niezwykle ważnym kolejnym wydarzeniem związanym z tematem dzieci mosińskich, jest **wystawa w Galerii Sztuki w Mosinie, pt. „Mosina’ 43 Masowe Aresztowania Mosinian w 1943 r.”**

, której wernisaż odbył się w sobotę, 9 września. Będzie ona dostępna dla zwiedzających do 26 listopada br. Dzień wcześniej, 8 września 2023 r. Mosińska Biblioteka Publiczna przygotowała specjalne zajęcia dla uczniów klas VIII.

W najbliższych dniach odbędą się także:

- **12 września 2023 r.** godz. 10.00 w Szkole Podstawowej nr 2 w Mosinie będzie miało miejsce „Upamiętnienie Sprawy Mosińskiej przez społeczność Szkoły Podstawowej nr 2 w Mosinie oraz Muzeum Martyrologiczne w Żabikowie”.

- **18 września 2023 r.** Mosińska Biblioteka Publiczna godz. 18.00 organizuje spotkanie autorskie z Arturem Ossowskim, naczelnikiem Oddziałowego Biura Edukacji Narodowej IPN w Łodzi, autorem książki „Dzieci z zielonego autobusu. Z zeznań o niemieckim obozie dla polskich dzieci przy ulicy Przemysłowej w Łodzi (1942-1945)”.

Na zakończenie uroczystości, prowadzący poinformował zgromadzonych o możliwości udziału we Mszy Świętej o godz. 12:00 w Kościele Parafialnym pw. Św. Mikołaja w Mosinie w intencji dzieci mosińskich. Wyprowadzenie pocztu sztandarowego Gminy Mosina zamknęło uroczystość.

Organizatorami obchodów Narodowego Dnia Polskich Dzieci Wojny w Mosinie były Galeria Sztuki w Mosinie, Mosiński Ośrodek Kultury, Urząd Miejski w Mosinie. Za zabezpieczenie uroczystości odpowiadała Straż Miejska w Mosinie.

Tekst: Karolina Adamczyk-Pięta

Zdjęcia: Agata Lubowicka